

i længere Tid, maa gaae i den Retning, men det er vor Pligt at modarbejde denne Retning, dertil ere vi her, derfor ere vi valgte.

Efter at jeg nu har søgt at godtgjøre, hvorfor denne Lønningslov efter den højeste Grad af Sandsynlighed maatte føre til høie Lønninger, og efterat jeg har oplyst, hvorledes man efter min Formening har overseet den vigtigste Deel af Sagen, den nemlig at omordne det hele Embedsvæsen, skal jeg med nogle Ord berøre et Par af de Punkter, hvor dette træder meest frem. Det er allerede blevet nævnt her, jeg troer spørgende henkastet: hvorfor har man beholdt Departementscheferne? Jeg spørger atter, om ikke den allerimpleste Betragtning af, hvorledes Forretningsgangen bør være, maatte, naar man ikke her havde stillet sig det som Opgave især at affasse de lavere staaende Embedsmænd, føre til at affasse Departementscheferne. Vi komme, som jeg haaber, ved det konstitutionelle Liv mere og mere hen til, at, medens Ministerne vel skulle være Fagministre, skulle de dog ogsaa for en væsentlig Deel være politiske Ministre, og efter en vis Betragtning maade et politisk Minister ogsaa som saadan en Fagminister. Men hvad er nødvendigt for politiske Ministre? Det er, at de, den Ene med den Anden, efter som de verle, finde deres Ministerium med en traditionel Enhed; nu derimod finde de det med en traditionel Enhed og Trehed, efter som der er 2 eller 3 Departementschefer, og da Ministrene ikke kunne fordybe sig i hver Enkelt, der foresalder, saa indtrænger der sig en saadan Adspjittelse i Forretningerne, at uagtet vi have givet og give store Summer ud for at vedligeholde en Fællesbygning for samtlige Ministerier, hvor de i saa Minutter kunne gaae fra det ene til det andet, saa føre de dog en vidtløftig Correspondance indbyrdes, og det under mig kun, at de ikke bringe Brevene paa Posthuset for at faae dem bragte til hverandre. Naar de istedet derfor redigerede deres Ansøkskræfter paa brækket Papir, mødtes og talte sammen og skrev deres Meninger op, den ene ved Siden af den anden, vilde det da ikke medføre en stor Besparelse af Tid og af Arbejde. Da vi nu imidlertid ikke kunne vente

at komme dertil, da vi vel beholde denne Treheds-Correspondance, saa lad os dog indenfor det enkelte Ministerium komme til Enheden, lad os affasse Departementscheferne, der jo dog for en væsentlig Deel arbejde gjennem deres Contoirchefer, undertiden til Hinder for disse, ligesom Contoircheferne undertiden ere til Hinder for Departementscheferne; en Deel af de ministerielle Vanskeligheder ligger deri, at Ministeren ikke kan blive enig med Departementscheferne, Departementscheferne ikke med Contoircheferne o. s. v. Indfør i hvert Ministerium en Generalsecretair, saa have vi, saavel i administrativ som i finantseel Henseende, gjort et ikke ringe Fremskridt. Denne Generalsecretair foresætter jeg mig i den almindelige Gage-categorie som en Contoirchef, der for den Tid, han er ministeriel Generalsecretair, faaer et vist Tillæg, og han kan da have de Kræfter i sit Contoir, der behøves for at kunne oversee det Hele. Traditionerne blive da tilstede, og kommer der en Minister, hvem denne Mand ikke behager, saa tager han en anden Contoirchef, der behager ham bedre, men i Almindelighed vil der i disse Poster uddanne sig Folk, der lade de politiske Berøringer ligge udenfor sig, og som arbejde med practisk Udholdenhed og Dueltighed. Ved Siden heraf kunde der da træffes en Foranstaltning, som efter min Overbeviisning er en af de allervigtigste, og som vilde bringe vor hele Forvaltning et stort Skridt fremad. Der kan i hvert Secretariat, hvor Forretningerne gjøre det nødvendigt, være en Inspecteur til at reise, hvor Ministeren vil sende ham hen, en Mand, ved hvem der kan vindes Indsigt i Administrationens forskjellige Grene, der til enhver Tid kan have et væsentligt Øie, og hos hvem Ministeren kan faae paalidelige Referater, da denne Mand selv har været paa Stedet. Jeg nævner kun alt dette for at vise, at jeg, naar jeg bebrejder Savnet af en saadan Stræben efter Enhed i Organismen, ikke fremsætter en løs Bebrejdelse, en Critik over det, jeg træffer, men at jeg for længe siden har gjort mig det klart, hvad der kunde være bedre end det, jeg træffer paa. Naar man gif ind herpaa, vilde man i enkelte af vore Ministerier komme til at forundre sig over, hvormeget der kunde skee i Secretariatet